

HÍREK

JUTALOM

A NYOMRAVEZETŐNEK

Mint arról már korábban beszámoltunk, január 18-án délután 17 óra körül kirabolták az Attila utcai kisboltot Szegeden. Az üzletbe egy eddig ismeretlen, arcát eltakaró férfi ment be, kezében egy fegyvernek látszó tárgyat tartott. A férfi a bevétel átadására szólította fel az alkalmazottakat, majd zsákmányával gyalogosan menekült el a helyszínről. Az elkövetéssel gyanúsítható férfi 25 év körüli, 175 cm magas, átlagos testalkatú személy. A bűncselekmény elkövetésekor sötét, kapucnis kabátot, kék kopottas farmernadrágot és bakancsot viselt. Arcát kendővel vagy sállal takarta el. Aki a rablásról vagy annak elkövetőjéről érdemleges információval rendelkezik, jelentkezzen személyesen a Szegedi Rendőrkapitányságon (Párizsi krt. 16-22.), vagy hívja a rendőrség 107-es, 112-es segélyhívóit, illetve a bűnügyi osztály 06-62-562-400-as számának 13-46-os mellékét. Bejelentéseiket a Telefonanú 06-80-555-111-es vonalán is megtehetik. A nyomravezető 200 000 Ft jutalomban részesül.

SZUROMI PÁL KÖTETE DÉR ISTVÁN RÓL

A Bartók Béla Művelődési Központ dísztermében ma 18 órakor mutatják be Szuromi Pál művészeti író új kötetét, az Őszi szélsőségek című színes albumot, amely a 1993-ban elhunyt szegedi festőművésznek, Dér Istvánnak állít emléket. A kötet szerkesztőjével lapunk munkatársa, Hollósi Zsolt újságíró beszélget.

INGYENES HUMÁNKLUB

Szűgyi György, a megyei kereskedelmi és iparkamara oktatási bizottságának elnöke, az Euromenedzser vezérigazgatója a Szeged biopolisz fejlesztési pólus emberi erőforrás fejlesztési programjáról és régiós kihatásairól tart előadást szerdán, 15 órakor a kamaránál, amelyre ingyen mehetnek be az érdeklődők. A rendezvény Humánklub soron következő programja.

Tizenötezer forintot is fizethet, aki potyázik

Bliccelünk, míg el nem kapnak

Potyázhatunk heccből, feledékenységéből, pénzhiány miatt. Van, aki rögtön az elsőnél lebukik, és van, aki hónapokig lóg anélkül, hogy elkapják. Az ellenőrök felszólítására mindenki máshogy reagál: van, aki kiabál, és olyan is, aki elmenekül.

Az év elejétől egy havi városi dolgozó bérlet 4165 forint helyett 4700 forint, a tanulóbérlet 1280 forint helyett 1800 Szegeden. Akik csak ritkán utaznak busszal, villamossal, trolival, hajlamosak elszunnyogni a díjat. A bérletárak megemelkedése óta viszont a korábbinál többen is az olcsóbb megoldást választják: bliccelnek. Bár a lebukás veszélye benne van a pakliban – kockáztatnak.

– Szenvedélyes bliccelő vagyok, nem félek a lebukástól – meséli viccelődve Andi, a fiatal pályakezdő lány a Széchenyi téri villamosmegállóban. – Az új munkahelyemre gyalog járok be, ezért nem vettem bérletet. Néha mégis fel kell ülnöm a buszra vagy villamosra. Eddig sikerült megúsznom.

Nem mindenki ilyen szerencsés. – Sosem utazom bérlet nélkül, de az ominózus esetről ott-hon felejtettem, és már nem volt időm visszamenni érte – mondja Zsuzsa. – Gondoltam, potyázom, hiszen ha nálam van a bérletem,

Kontroll az 1-es villamoson. A bliccelők 92 százaléka a környezetbarát közlekedés híve

Fotó: Segesvári Csaba

BÜNTETÉSEK

■ Aki jegy nélkül, érvénytelen jeggyel, bérlettel, utazási igazolvánnyal utazik, illetve valamilyen kedvezményt jogosulatlanul vesz igénybe, kutyát külön érvényes vonaljeggyel, vagy bérlet nélkül szállít, továbbá aki csomagként, kézipoggyászként nem szállítható tárgyat visz be a járműbe (például kocsisolya élvédő nélkül), valamint ha az utas, vagy az általa szállított kézipoggyász, vagy élő állat bepiszkítja a járművet – pótdíjat köteles fizetni. A pótdíj mértéke a helyszíni fizetés esetén 3000 forint, 30 napon belüli kiengedési esetén 6000 forint, 30 napon túl 15 ezer forint. Akkor is fizetni kell, ha a bérletet utólag bemutatják, ez 600 forint.

soincs ellenőrzés. Falféhr lettem, amikor a villamoson meghallottam az ellenőrök hangját. Bepánikoltam, és a legközelebbi ajtónyitáskor leugrottam.

Talán sokan egyetértenek a Kontroll című film által is közvetített, az ellenőrökről szóló általánosításokkal: az utas mindenáron legyen megbüntetve! Senki sem menekülhet.

Pedig csak a munkájukat végzik. – Láttam a filmet, de nem tartozik a kedvenceim közé. Az ellenőrök a valóságban egyáltalán nem olyanok, mint a filmben – meséli a 2105-ös számú, magas, külsejével is tekintélyt parancsoló ellenőr, akit elkísértünk „razziájára”, és aki nevét nem, csak a számát vállalta. – Minden utas másként rea-

BUSZON NEM KÖNNYŰ

■ Statisztikai adataink szerint a bliccelők száma évek óta növekszik – mondja Császár Béla, a szegedi ellenőrök foglalkoztató Dakör Kft. ügyvezetője. – 2006 első félévében 9066 feltárt eset volt: 92 százalék villamoson és trolibuszon, és mindössze 8 százalék buszon. A nagy eltérést az magyarázza, hogy a villamos és a trolis esetében rövid a követési idő, nagy tömeg utazik egyszerre, a vezetők ezért nem tudják megtenni, hogy csak az első ajtón engedjék fel az utasokat – a bliccelők így merészebbek. A buszokon az első ajtó felszállítási renddel már a sofőr is kiszűrheti a bérlet, jegy nélkül utazókat. A megbüntetettek 31 százaléka utólag bemutatja a bérletét, 69 százalékuk pedig helyszíni vagy utólagos pótdíjat fizetett. Azoknak az utasoknak az ügye, akik végképp elmulasztják befizetni a pótdíjat, bíróság elé kerül.

gál. Aki bérlettel, jeggyel utazik, az nyugodtan felmutatja, és ennyi. Akik bliccelnek, azokkal van a gond. Hirtelen kényelmetlenné

vált helyzetükben úgy gondolják, legjobban védekezés a támadás. Van, akik kiabálnak, mások elszaladnak, és akadnak olyanok, akik

abszolút megtagadják a közreműködést. Ilyen esetben kénytelenek vagyunk rendőrt hívni.

Társam, a 2107-es számú ellenőr szerint az utasok korcsporttól függetlenül bliccelnek. – Az idősebbek legtöbbször otthon felejtik bérletüket, a fiatalabbak viszont gyakran heccből csinálják. Legtöbb esetben ezt be is ismerik, és befizetik a büntetést.

Megérkezik a villamos, az utasokkal együtt az ellenőrök is felépnek. Kilyukasztják próbajegyüket, majd elhagyják az ominózus mondat, amitől – bevalljuk vagy sem – már jó néhányunkat kivert a víz: „Kedves utasaink, jegyeket, bérleteket kérnénk ellenőrzésre előkészíteni!”

B. B. A.

Soha el nem fogyó földhővel fűthetnénk és hűthetnénk

A termálvízcsap a mi kezünkben van

A termálvízkinccs itt van a talpunk alatt, csapja pedig a kezünkben. A földgázutánpótlással kapcsolatos gondok miatt nemsokára megnövekedhet e jelenleg kevésbé kihasznált energiafajta jelentősége Szegeden. A termálvíz ugyan csak „félleg megújuló” energiaforrás, de a visszasajtolás vagy a hőszivattyú alkalmazása biztosítja, hogy teljes mértékben megújuló, azaz beláthatatlan időnkig elegendő legyen.

Amikor a megújuló energiaforrásokról beszélnek, sokszor a termálvizet is ide sorolják. – Holott csak „félleg megújuló” energiaforrás – hívja föl a figyelmet Török József, az Atiközvizig főtanácsosa, osztályvezető-helyettese.

Lassú a pótlás

A Föld hője, mely biztosítja a víz melegét, valóban megújul, maga a termálvízkinccs azonban, ha nem jól gazdálkodik vele, hamar elfogyhat. Tehát vissza kell sajtolni, s egyáltalán nem csak környezetvédelmi okokból. – A termálvízkinccsrendszerek rendkívül lassan pótlódnak: évek telhetnek bele, hogy egyetlen méter is halad a föld alatti víztartó rétegekben a víz, és pótlódhat a megcsapolt mennyiség.

Szegeden egyedül Újszeged Odessa városrészét fűtik termálvízzel, s e mennyiség eddig még nem csapantotta meg a kincset. Bár már évekkal ezelőtti a törvény, hogy azokat a termálvízkinccsrendszereket, melyeknek csak a hőjét hasznosítják, vissza kell juttatni vízáradó rétegekbe, az Odesszában hasznosult mennyiség azóta is a Tiszába kerül. A jogszabály ugyanis nem visszamenőleges hatályú, és az odesszai fűtésrendszert még a hatvanas években hoz-

A termálvízkinccs hasznosítására nagy jövő vár

Fotó: Karnok Csaba

ták létre. 2013-ra azonban mindenütt létre kell hozni a visszasajtolás lehetőségét, pályázati pénzek lesznek rá.

Csőkígyó

Más városrészeket miért nem fűtenek termálvízzel? Ez az előző évtizedek várospolitikájának következménye. Több helyen létesült termálműtű korábban, de azután vagy bezárt a hasznosító intézmény, például a textilművek, vagy akkor éppen gazdaságtalannak látszott a működtetés. Ha a földgázzal továbbra is problémák lesznek, nem fog annak látszani.

Másik lehetőség is van a termálműtű hasznosítására: a hőszivattyús rendszer. Nem termelik ki a vizet, hanem zárt csővezetékben keringtetik. Szegeden a természet- és környezetvédelmi hatóság épületeinek fűtését – nyáron hűtését – ezzel biztosítják. Az épületet ti-

zenhat-tizenhét, egyenként százhusz méter mélybe hatoló furat veszi körül, ezekben csőkígyó helyezkedik el, melyben kering a víz. A cső lemege a mélyre, a víz fölveszi a környezet hőjét, feljön a magasba – és fűt.

Fűtő-hűtő

A „fordított hűtőszekrény”-elv alapján működik a rendszer, amelynek a hőtermelő készsége hasznos – nem mint a hűtőszekrényé. Legalábbis télen, mert nyáron a hűtést is ez biztosítja, költséges légkondik helyett.

Családi házak, középületek energiaellátására kitűnően alkalmas a hőszivattyús rendszer. A dél-alföldi régióban még csak Kecskeméten valósítottak meg ilyet – az említett szegedi példán túl –, illetve a fővárosban. Szegeden és a megyében beláthatatlan lehetőségek lennének alkalmazására. Öt-hét év múlva a költségek megtérülnek, és utána már csak a keringtető gépezet kell karbantartani, energiát nem fogyaszt a rendszer. Az új épületeket eleve a földhővel való fűtés lehetőségének tudatában, erre is alkalmassá téve kellene tervezni.

F. CS.

Otthon voksolhattak a Szegeden élő vajdaságiak

Igen a szerb demokratáknak

A Szegeden és környékén élő vajdasági magyarok közül sokan hazamentek, hogy leadják voksukat a vasárnapi szerbiai választásokon. Az általunk megkérdezték a demokratikus erők képviselőire szavaztak.

A vajdasági Magyarok Szövetségéről származó Szalma Püspök Mária több mint tizenöt éve él férjével és két gyermekével Szegeden, mégis természetesnek gondolta, hogy a hét végén hazautazzon voksolni. – Fontosnak tartottam a részvételt a szerbiai választásokon, mert ezzel a magam módján segíthetem az ottani magyarság kisebbségi jogainak a védelmét. Olyan magyar jelöltre szavaztam, aki demokrata. A szerbiai demokrata pártoknak közös utat kell járni, szükséges az összefogásuk, mert másképp elszigetelődik az ország – mondta az asszony.

A magyar édesanyától, szerb édesapától származó Dimic Aleksandar 2002-ben Zentáról jött a szegedi egyetemre angolt tanulni. – Ha tehetem mindig hazamegyek szavazni, de most a munkám miatt – fordítanom kellett – Szegeden maradtam. Fontos, hogy ha csak minimális részben is, de magunk döntünk arról, ki irányítja majd a jövőnk. Remélem, a demokraták alakíthatnak kormányt és európai léptékű Szerbiát építenek. A radikálisok

ugyan erős párt, de szerettem a múltban élni és nincsenek összehangban az európai értékekkel.

A szintén vajdasági, magyar származású, becsei születésű Mészáros István két éve pólozik a szegedi vízilabdacsapatban. Vasárnap is játszott, nem tudott hazautazni, de azért markáns véleményét fogalmazott meg a szerbiai választásokkal kapcsolatban. – Nem örültem, hogy ilyen sok szavazatot kaptak a radikálisok – mondta. A Szegeden lakást bérlő vízilabdázó a magyar állampolgárságot is megcélozta, de egyelőre nem járt sikerrel. – Szívesen élnék Magyarországon, de ha nem sikerül megkapnom az állampolgárságot, a sportolás befejezése után visszamegyek Becsére.

HORVÁTH LEVENTE

HÁROM MAGYAR A PARLAMENTBEN

■ A vasárnapi szerbiai választáson a legtöbb szavazatot a hágai Nemzetközi Törvényszék előtt álló Vojislav Seselj Szerb Radikális Pártja kapta, de úgy tűnik, nem tud kormányképes koalíciót alakítani. Így a szavazatok több mint kétharmadát megszerző demokratikus erők: Boris Tadic államfő Demokrata Pártja és Vojislav Kostunica Szerbiai Demokrata Pártja léphetnek szövetségre. A Vajdasági Magyar Szövetségnek három képviselője lehet a belgrádi törvényhozásban.

A VÁSÁRHELYI PÉLDA

■ Hódmezővásárhelyen már 1998 óta működik a lakótelepeket, közintézményeket termálenergiával fűtő rendszer. Ott a visszasajtolást is megoldották. Mint Török József mondja: így nincs csorgalékvíz, ami környezet-szennyezést okozna, és a termálvízkinccs csökkenéséről sem kell tartani.